

čanke pa, ženice mehkega srca ko vse Slovenke, milovale so jih na tihem, in županova mlada Katrica, ktera jim je hrano kuhala, vtaknila je večkrat pod bob kako klobaso! Jezila se le je, da ni razumela besedice njih „barbarske špraha“; kajti rada bi šeptnila kteremu v tolažbo kaj na uho, kadar jim je prinesla polno skledo. Vzlasti na najmlajšega med njimi obračala je rada oči, in nekako čudno prihajalo jej je pri srcu, če se jej je klaverno nasmehljalo.

Prešlo je tako nekaj tednov, bobovski rod, boječ se novega napada, uril se je v orožji dan na dan. Toda žalibog! ni mu prišla več prilika, pokazati pred svetom svojo hrabrost. Kajti naglo počí glas, da je hudi Napoljon Bonokarte pobral šila in kopita z vso svojo vojsko, in se odkadil iz Slovenskega. „Prosta je dežela“, vriskalo in popevalo se je od Pohorja do izvoljenega sveta Čičev, in jek tega veselega glasú udaril še je le v bobovski kot. Obudil je v vsaki koči veliko radost, vzlasti očetu Habzeku odvalil se je zdaj težek kamen raz srce. Še isti dan sklenejo: jutri ob zarji odrinejo naj nasi rešitelji in junaki s svojimi jetniki proti onemu velikemu mestu, kjer je cesar domá, — proti Dunaju! Ta slednji večer pogostili pa so deserterje za slovó, ne z bobom, ampak s tolstimi gibanicami, ktere se jim gotovo niso ustavljale v grlu.

Veselo in ponosno, ko Savojardi medvede, gnali so naši korenjaki svoje nepovabljene goste iz Bobovca, in koračili proti mesticu C. Nikdo ni žaloval po njih, razun županove Katrice; hudobni jeziki trdili so celó, da je večkrat objokane oči imela. Morebiti da! — Vse vasi, skozi ktere so potovali, slavile so na glas junake, in poveličevalo je tisuč jezikov ime: Bobovec. Pa druga je bila v mesticu C. Tukaj obdajo jih kmalu cesarski vojaki, in zvedevši njihov namen, otmejo koj vjete Francoze, ter pokažejo njihovim gonjačem — brez zahvale in plačila — pot domú! Grozno razkačilo je to hrabre Bobovčane, — pa kaj jih je premoglo — pet zoper petdeset! Mislili so si: Glejte, tako plačuje svet, ter so se vrnili v svoje rojstno gnjezdo, — pobiti in ukanjeni. Zlatih križceev in oproščenja od dač čakajo pa še današnji dan, in bodo najbrž čakali do sodnjega dne. Bahajo se radi, da je cesar njihov dolžnik.

Zdaj tedaj veš, moj bralec, kaka se je godila Bobovčanom in njihovim jetnikom leta 1797. In če ti h koncu povem, da je ta dogodba — „mutatis mutandis“ — resnična, ali mi hočeš verjeti? Preden pa vržem pero iz rok, podam ti še nekaj, kar te bo gotovo po ušesih pošegetalo. Bob, oni zaničevan, zasmehovan, in vendar dober bob jedó za Slovenci dandanes najrajše Francozi. Kako pa to? Poslušaj me. Imenovani trije deserterji nesli so si za spomin iz Bobovca v žepih nekaj boba, s katerim so jih ondi tako mučili. Ko se vrnejo čez mnoga leta ti Francozi v svojo domovino, vsejali so nalašč bob na svoji zemlji, in čuda, rastel je tako lepo in obilno, ter sčasoma ljudem tako dopadel, da je postal v nekterih krajih narodna jed! — Piše mi nek znanec iz Pariza, da je zagledal unidan v veliki razstavi — čujte čujte! — tudi slovenski pofrancožen bob. Oj, če se mu podeli kaka „Preismedalja“, naj bi se vendar poslala našim Bobovčanom. Bogme, vredni je so, — ysi Slovenci se ponašamo ž njimi. Večna slava jim! Živelí pet sto let po večnosti.

„Bobovec ne bo izmrl,
Pred se bode svet podrl!“

Dopisi.

Dunaj 15. maja. (Čez Dunaj v Moskvo.) Snoči je bilo v „Slovanskoj Besedi“ na Dunaju vrlo zanimivo. Tamo si mogel videti iskrene rodoljube, učene gospode,

muže, kteri leta i leta neutrudno dělaju na polju slovstenosti slavjanske. Mnogo je bilo Slavjanov v „Besedi“ na Dunaju živečih, pa tudi cestujučih na narodopisnu razstavo v Moskvo, namreč Srbi iz Belogagrada, iz Banata, onda Horvati, nekoliko Slovakov i triji iz Slovenije. Pogovarjali smo se prijazno i po bratski vsaki v svojem narečju i razumeli smo se dobro, osobito, ako smo govorili po čase, po malu. Tudi se je prigodila nektera neobična. Tu sedita pri mizi jeden Srb i jeden Slovenec i se pogovarjata o uzajemnosti slavjanskoj v slovstvu i v jeziku i tu začne Slovenec klicati po imenu nekoga Srba, kojega domoljubje i spise izvrstne uže davno pozna i bi ga rad spoznal take po osobi. Zravno tega Slovenca sedeči Srb, s kojem sta se ravno pogovarjala, zapita: A šta čete, gospodine! Ja bi se rad osobno upoznal s tem gospodom, kojega po imenu kličem. A Srb odgovori: Onaj, kojega zovete, to sem ja, s kojem se upravo pogovarjete. Srdečno sta se objela. — Blizo tako je moralo biti pri prvih kristjanih, o kterih se bere, da su bili vsi jedne misli i samo jednoga srca. Dreve, dnes zvečera 15. maja se podamo po severnoj železnici na cestu k razstavi v Moskvo. V městu Preravi v Moravi pripeljaju se po železnici Čehi, Moravani i nekteri Slovaki i se budu k nam pridružili, pa onda s Bogom veselo dalje. Zdravstvujte!

Slovenec cestujući v Moskvo.

V Buda-Peštu 11. maja. V. B. — Po mesečnem prestanku bode morebiti nekaj vrstic iz Ogerskega „Novicam“ po volji. — Al s čem naj začnem, da ne zabim kake važnejše reči? — 8. maja sta se presvitli cesar in cesarica v Buda-Pešt pripeljala; po vseh ulicah, kodar sta se peljala, bilo je ljudstva toliko, da se je vse trlo; nekteri kraji so bili sè žlahnimi cveticami okinčani, na primer: kolodvor v Peštu, železni most čez Donavo, vodna vrata v budinsko trdnjavo. — Čedalje bolj se Magjarov radost bliža svojem vrhuncu. In kaj bi ne, ker jim gre vse tako po volji. Na vse strani se delajo priprave za kraljevo venčanje (kronanje). Iz farne cerkve Matere Božje v budinski trdnjavi, v kteri se ima cerkvena svečanost kronanja obhajati, se vsi stranski oltarji odpravljajo, da ne bi potrebnega prostora zastavljali. — V Peštu, ravno pred mostom, se napravlja griček za kronanje (Krönungshügel). V obeh mestih (v Budi in Peštu) hišni gospodarji svoja poslopja čedijo, tlak po cestah in ulicah se popravlja, na priložnih krajih se napravljajo odri za gledalce, hišni posestniki in gostači za dan kronanja okna svojih stanovanj in balkone (mostovže) za veliko ceno ljudem prodajajo itd. itd. — Iz vsega tega se vidi, da se bode kar najbržeje praznovalo, ako ne nastopi kak nepričakovan zadržek. — Tudi trojedina kraljevina hrvatska ima pri kronanju v Buda-Peštu svoje zastopnike imeti. Kako, še danes Magjari ne vedó, vendar so si v svesti, da Hrvate dobijo pod svoje krilo, kakor so dobili Erdeljce. Al junaški Hrvat ni Erdeljec, in zato „magjarorszag“ ni še tako gotov, kakor ga si fantazija magjarska domišlja. Smehljaje se Magjari ozirajo na avstrijske Slovane in Rumune, kteri se dvalizmu ustavljajo; očitajo jim, da so protivniki ustavnega življenja, protivniki kulture, protivniki cesarstva! Magjarski in magjaronski časniki črnijo Slovane, da se ozirajo v Moskvo, k barbarskim Rusom, da njim je slovansko pleme ljubše nego svoboda, nego prosto gibanje v konstitucionalni Cislajtani. Kdor hoče o tej reči sam brati, kako magjarski časniki divjajo nad etnografično razstavo v Moskvi, vzame naj Deakov nemški časnik „Pester Lloyd“ od 9. maja t. l. v roke, ter naj čita članek z napisom „Friedensbotschaften“. — Magjarski časniki bi radi dokazali, da za hrvaški deželni zbor v

Zagrebu ni od škode, da se preuzvišeni vladika Strossmajer ne udeležuje pri tem zboru. Kaj bi bili neki Magjari počenjali, ako bi bilo moralo Deakovo mesto v peštanski zbornici prazno ostati? O precartana magjarska enakopravnost! Veliki „magyarorszag“ je še le na papirji gotov; od papirja do gotovosti pa, kakor skušnja uči, je še veliko korakov; tem manj se nam je bati velikega „magjarorszaga“ na papirji. Ali mar mislijo Magjari, da le oni imajo čutje za svojo narodnost, in da je greh, ako Slovane in Rumune navdaja narodno čutje in da se poganjajo za avtonomijo, enako magjarski? Slovani in Rumuni imajo še dosti krepkega duha, dosti materijalne in duševne moči v sebi, da bodo magjarsko nasilstvo preživeli. — Volitve činovnikov (uradnikov) pri županijskih restavracijah (tako se imenuje dōba, kadar odstopijo stari županijski činovniki ter se volijo novi) se vedejo sploh Magjarom po volji, ker odbori ali županijski zastopi so od deželnega zbora v Peštu tako odobreni, kakor so se ustanovili leta 1861., to je, v čisto magjarskem duhu; — od slovanskih ali rumunskih činovnikov pri županijah ni duha ne sluha; magjar, magjar in vedno le magjar! — Iz popolnoma zanesljivega vira sem zvedel, da „honvedi“ (Košuthovi bojovniki) in uradniki iz prekucijske dobe leta 1848/9 in tudi njih vdove zahtevajo od vlade, da se njim dadó penzije. Veliko 1848njakov pa se neki bode vzelo v državne službe ali pa so že v službi. — Magjarsko ministerstvo neki misli še drugo grajščino kupiti ogerski kroni ali pa jo je že kupilo; — kaj čudno je to, ker od začetka svojega gospodarstva ogersko ministerstvo še ni neki prav nič denarja odposlalo v skupno državno denarnico na Dunaj, marveč si je od tam že več milijonov goldinarjev izposodilo. Kaj bodo druge dežele o takem dvalizmu rekle? Kaj bode neki s tistimi 20 milijoni goldinarji, ktere je dunajska vlada ogerski deželi posodila leta 1863/4 v pomoč zarad slabe letine l. 1863? — Davki se neki prav pičlo in redko plačujejo, pa temu se ni čuditi, ker se je eksekucija davkov z vojaško pomočjo popolnoma ustavila. Kdor bi magjarskim in magjaronskim časopisom verjel, moral bi misliti, da so prebivalci ogerske dežele kaj zadovoljni z magjarskim ministerstvom in s postavami leta 1848; al temu nikakor ni tako; zadovoljni so le Magjari, Slovani in Rumuni pa Boga prosijo, da jih reši gospodstva, ktere ga njim naklada magjarski „liberalizem.“ Pod ogersko krono so radi in radi ostanejo, al Ogerska (Ungarn) mora biti dežela, ne pa Magjarija (Magjarien); kajti to je dvoje. Bog daj, da se vredi vse to mirno, in da se nikdar več ne vrnejo časi iz 1848/9. leta!

Iz Koroškega. — ▽ — (*Tiskarne obravnave.*) Ljube „Novice“ mi ne bodo zamerile, če jim tukaj ob kratkem naznanjam, zavolj katerih sestavkov v „Slovincu“ je imel bivši vrednik njegov one dni konečne obravnave pri koroški deželni sodnii. Prva je bila zavolj sestavka „Dr. iz Ljubljane“ v listu 18. Tožili so dr. Skedl, dr. Marschall in Schorl uradnik zarad žaljenja časti po §. 488 k. p. Ker se ni mogla pogodba z lepo napraviti, da si je bil dr. Sk. že voljan, bila je obravnava 10. t. m. popoldne ob 3. Največ prepira je bilo tū zavolj besed „slepar“ in „vrtoglav“. Tolmača sta bila gg. Kosmač pa dr. Nemec. Zatožencev zastopnik pa je bil dr. Pavlič. Razsodba se je glasila: J. Božič, vrednik „Slovincev“ je kriv žaljenja časti in obsojen na 14 dni v zapor ter zgubi 60 gold. kavcije. Zoper to obsodbo se je brž pritožba naznanila.

13. t. m. ste bili dve obravnavi ob enem. Vrednik „Slov.“ je bil tožen zavolj pregreška podpihovanja in šuntanja po §§. 302 in 300. K prvemu spadajoči okrivljeni sestavki se nahajajo v listih: br. 30 „Bratom

Kranjcem“ in „Z Notranjskega“; br. 35 „Rojaki zdaj veljá“; br. 36 „Čuden sad nemške kulture“; br. 37 „Od Mure“ in br. 45 „Še enkrat ljubljanska volitev“; k drugemu pa spadajo sestavki v „Slov.“ br. 34 „Slovinci pozor!“ br. 36 „novica o nekem možu na Dunaji, ki to in to dela itd.“ in br. 40 „Tomin (dr. Lavrič naj bo naš poslanec).“ Ker dr. Pavlič ni mogel ta dan k obravnavi priti, dalje čakati pa ni kazalo, ker so tožnik (drž. pravdnik) in sodniki ugovarjali, pričela se je obravnava, pri kateri se je zatoženec sam zastopal, kakor je v naglici vedel in znal. Ni mu obveljalo in bil je sopet obsojen, ker se je vse po besedni prestavi jemalo, in sicer na 2 meseca v ostri zapor in 100 gold. kavcije zgube. Tudi zoper to razsodbo se je pritožba naznanila. Najbolj čudno pa žalostno je to, da se razun vrednika in izdatelja B. nekako meri tudi na druge gospode, ki nimajo pri tej reči nobene odgovornosti. Da bi skoraj boljše bilo!

V Kastvu 16. maja. Verni svojemu obečanju hitimo naznaniti svršetek druge „besede“, ko je imela naša mlada čitalnica 15. dne t. m., in ko je počastilo nad 80 različnih gostov, od kih posebno imenujemo zastopstvo čitalnice reške in jelšanske. Po navadnem pozdravu g. podpredsednika čitalničnega, ki se je svršil s trojnim navdušenim živio-klicem njegovemu Veličanstvu presvitlemu našemu cesarju in naši domovini, so mladi dijaki kastavski iz reške gimnazije deklamovali svoje sestavke za to „besedo“ posebno napravljene, in vredni naš občinski lečnik govoril je velelepoezijo „Ja jsem Čeh“, ka je bila jako jako pohvaljena. Potem so se vrstile zdaj pesme zdaj govori, za njimi se je igralo na tombolo, a po končanej igri pričel se je ples pri izvrstni glasbi vojaški od pešaškega polka Meklenburg-Strelitz, ko nam je blagovoljno prepustil njegov prečastiti polkovnik. Srčno se zahvaljujemo vsem, ki so nas počastili s svojo pričujočnostjo, kakor tudi onim, ki so pripomogli, da se je tako lepo svetkovala narodna naša „beseda.“

Odbor.

Zagrac na Dolenskem 10. maja. — 7. dne t. m. grozil je tudi nam strašen ogenj. Ob poli devetih zvečer švigne goreč plamen iz poda nesrečnega kmeta Jožefa Vidmarja, ravno ko se je s svojo družino k večerji vsedel. Skozi vežo zapazi svitlobo, ter meni, da kdo z baklo po polji gré, kar zagleda, da je nasproti hiše stoječi pod ves v ognji; od grozne vročine vnel se je tudi kozolec njegov. Bila bi vsa vas in tudi sosedna fužina v enem hipu oglje in pepel, ko bi bila sapa pihala. Hitro na pomoč so bili prečastiti gospod fajmošter in brž priteče množica še družih ljudi. Zgorel je le kozolec in pod z obilno živinsko klajo, lesom itd. Škoda se ceni čez 600 gold. Kakošna dobrota da je sadno drevje, pokazalo se je tudi tukaj. Komaj 6 korakov nasproti poda stoji hiša, in malo dalje sosedov kozolec, med njima pa sadno drevje, ktero je vse osmogeno in ožgano. Nesrečni gospodar ni bil zavarovan; saj se ljudje ne spametovajo, dokler jih nesreča ne udari! Kako je ogenj nastal, to je neznano. Čudno se pa vsakemu to zdi, da med tem, ko so ljudje pri ognji bili, slišal se je glas iz ust nekega ptujega človeka: „danes Zagrac gorí, čez malo časa bo pa gorela fužina.“ Očitna potreba je tedaj, da se zvesti čuvaji postavijo ponoči. — Letina kaže dobro; sadje je toliko cvetlo, da se ne pomni še tako; češplje pa so po odvetji popadle z dreves. Silno treba nam je obilega pridelka, kajti časi so hudi, novcev ni nikjer; revščina velika.

Fr. Vajšel, učitelj.

Iz Ljubljane. (*Iz seje mestnega odbora.*) Ker je potekla postavna triletna dōba županovanja gospoda dr. Etb. Coste, je včeraj sklical mestni zbor, da se poslovi od njega in mu poroča o triletnem oskrbovanji

mestnih opravil od junija 1864. do maja 1867. Sporočilo v jasni besedi, ki je, kakor malokteremu, lastna našemu visokočastitemu županu, popisuje celó na kratko vse, kar se je godilo 3 leta v mestu, in vendar je spisek narastel obširen, in to je živa priča, koliko se je v preteklih 3 letih o mestnih zadevah delalo, in to ali že popolnoma dognalo na prid mestu, ali pa se pričelo, da se dožene v prihodnjih letih. Gosp. župan se končno v sporočilu svojem zahvaljuje mestnemu odboru in vsemu mestjanstvu za neprenehljivo, darežljivo in zdatno podporo, kateri sami, kakor pravi, se je zahvaliti, da so se mestne zadeve dostojno zastopale in pospeševale. Iz teh besed, kakor iz vsake vrstice sporočilne se kaže, kako skromno blagi gospod župan odvrča vsako hvalo od sebe, in vendar mu bode vsak mestni odbornik, kateri na drobno pozná obravnave mestne, rad to čast in hvalo dal, da mnogo in za mesto prav važnih reči je župan sam sprožil ter z nevtrudljivo delavnostjo svojo, z bistrim umom svojim in z živim domoljubjem svojim pospeševal in dognal. Župan, ki tedaj tako zapuščino zapustí, kakor nam jo kaže Costovo sporočilo triletne dôbe gospodarstva mestnega, v kateri dôbi smo doživeli veselih pa tudi bridkih časov z vojsko, kugo in lakoto, vreden je največje časti, ki mu jo mestjanstvo podeliti more. Bil je zato na pravem mestu predlog, ki ga je stavil odbornik gosp. Horak v imenu svojih družnikov, da se gosp. dr. Costi podeli diploma častnega mestjana. Predlog je bil enoglasno sprejet. Mi pa dodajamo samo to srčno željo, da bi Ljubljani nasrečo še mnogo mnogo let županoval naš izvrstni dr. Costa!

— (Iz deželne odbora.) 15. dne t. m. je deželni odbor imel sejo. Obravnaval je med drugim sledeče stvari. Ker po preselitvi v reduto bojo v deželni hiši tisti prostori prazni, kjer so dozdej bili deželni zbori, se ponudijo v stanovanjske c. kr. deželnemu poglavarju proti temu, da vlada primerno najemščino plačuje. — Odločeni so bili pripravi prostori za blagajnico (denarnico) deželno. — V bolnišnici deželni so nekatere poprave tako neobhodno potrebne, da se ne morejo več odlašati. Deželni odbor je dal prevdarek stroškov narediti in je po dražbi ponudil dela. V današnji seji je potrdil dotične ponudbe rokodelcev; po dražbi so se stroški zmanjšali blizo za 400 gold. — Ker gosp. K. Obreza ni bil za poslanca potrjen, in je tedaj nove volitve treba, zato se je odbor obrnil do c. k. predsedstva, da se razpiše nova volitev, pri osnovi novega imenika volilcev pa da se odstranijo tiste ogromne napake, zavoljo katerih je deželni zbor zavrgel volitev Obrezovo. — Deželni odbor je bral prepis pisma, ktero je od c. kr. finančnega ministerstva prejela c. kr. ljubljanska finančna direkcija, in pa pismo, ki je od c. k. deželne vlade došlo deželnemu odboru. Iz tega se je izvedelo, da 80 zemljemercev (geometrov), ki pridejo iz Ogerskega, bode na novo merilo zemljišča kranjska. Za zdaj drugega ne bode nič, ker vodila, kako naj se napravi nova cenitev zemljiščin dohodkov, se bojo popred, predno obveljajo za cenitev, državnemu zboru in deželnim zborom v pretres dala. Ker pa bojo zemljemerci pri merjenji potrebovali ljudi in orodja, pričakuje vlada, da bode deželni odbor priporočil občinam (srenjam), da so geometrom o tem na pomoč. Deželni odbor bode to storil v posebnem poduku, ki se bode tudi po „Novicah“ in „Laib. Zeitg.“ razglasil. Sicer pa bo deželni odbor zmiraj skrbno pazil na to, kaj se bo dalje godilo, da ob pravem času, ako bi treba bilo, se potegne za korist dežele. — Gosp. K. Kalman kateri letos dosluži 40 let deloma v sodniški, deloma v deželni službi, je bil v penzijo djan, ktere je sam prosil; njegova služba pa se razpiše s tem pogojem,

da konkurenti morajo dokazati svojo sposobnost v opravljanju denarstvenem in računskem, ker naslednik Kalmanov ne bode več kancelijsk predstojnik, ampak blagajnik (kasir). — Še nekatere druge reči o zadevah deželne delavnice, Glavarjeve ustanove itd. so bile v tej seji rešene, ktera je trajala po navadi od 10. ure dopoldne blizo do 2. popoldne.

— (V seji zdravniškega društva 13. dne u. m.) je zbor med drugim obravnaval tudi vprašanje, ki ga je sprejel od deželnega odbora: ali bi se ne dala sedanja hiša za najdence ali podvržene otroke (Findelhaus) odpraviti in kako? V pretres tega za deželo važnega vprašanja je izvoljen odsek (dr. Gauster, dr. Karol Bleiweis in kirurg Jansekovič, kteremu je pristopil tudi prof. dr. Valenta, primari v porodnišnici in najdenišnici ljubljanski), ki je prevdaruje to vprašanje in v današnji seji po gosp. dr. Gausterji poročal. Nasveti odsekovi so: 1) Hiša za najdence, kakor je zdaj, naj preneha. 2) Porodnišnica naj ostane, da nezakonske matere vejo kam iti, in da se obdrži tudi učilnica za porodničarstvo; al mati, ko je porodila in je zdrava, naj v 14 dneh zapusti porodnišnico. 3) Namesti hiše za najdence naj se osnujejo naprave za oskrbovanje zapuščenih otrok. 4) Ker pa se mahoma ne more odpraviti hiša za najdence, pa je vendar želeti, da se deželi znižajo stroški za te otroke, zato je odsek nasvetoval nekatere reči, ki naj se že med tem časom, dokler je še hiša najdenec, vpeljejo, da nezakonskim materam ne bode tako lahko, svojih otrok se znebiti. Sklep zborov je potem bil, da se ti nasveti dajo vsacemu udu v roke, da jih prevdaruje, in po vsem tem pride ta važna stvar v končno obravnavo zboru.

— (Iz zbora muzealno-zgodovinskega.) 15. t. m. se je prvokrat društvo muzealno z zgodovinskim snidlo v skupni zbor, o kateri skupščini je prvomestnika-namestnik gosp. dr. pl. Lehman prijazne besede govoril. Muzealni kustos gosp. Dežman je zboru pokazal in z besedo razjasnil nekatere res imenitne stvari, ki jih je zadnji čas naš muzej dobil, med temi kepice samorodnega zlatá iz Erdeljskega, — prelepega orla kačarja, ki je redka tica, o kateri pravijo, da žre tudi strupene kače; nedavno so tega kačarja vstrelili v izžanskem gozdu. Jako zanimiv je tudi zaklad okamnin predpotočnih rastlin in žival, večidel školjk, ki so najdene bile v okolici kamniški, tujnski, godiški itd. Med temi okamninami so najzanimivše tiste, ki so se našle za vrtom kamniškega frančiškanskega samostana in kažejo vtiske listja in čeršev nekega drevesa, ki se sicer nahaja le v podtropskih vročih deželah, pa so po takem nekdanj tudi na Kranjskem rastla. To drevo je cimetovo drevó (drevó sladke skorje).

— Z velikim veseljem smo sprejeli novico, da visoke časti vredni rodoljub g. Teodor Napret, dozdej c. k. primorske deželne nadsodnije svetovalec in deželni poslanec v Trstu, je na mesto gospoda viteza Scheuchenstuela izvoljen za prvosednika c. k. novomeške sodnije.

— Trgovska zbornica je dobila od družbe Sueškega vodotoča naznanilo, da vožnja po tem prekopu se je pričela in družba prepeljuje trgovsko robo s Port-Saïda ob srednjem morji v Suec in nazaj, po ceni, ki je navadna na Francoskem, po 25 frankov za sod ali tona.

— Gosp. Ivan Vilhar je pisal 18. dne t. m., da 62 avstrijskih Slovanov je srečno došlo v Varšovo. Že v Granici, ki je prva postaja ruske železnice, so bili slovesno sprejeti in izvrstno pogostovani. Naj obžaluje vsak, piše g. Vilhar, kdor ni tukaj; nemškutarjem pa, ki kvasijo, da brez nemškega jezika ne moreš

po svetu, povedite, da doslej vso pot še nismo govorili po nemški, in ako Bog dá, tudi govoriti ne bode potreba. Včeraj smo bili v poljskem gledišču, kjer smo videli prekrasni balét: „Ženitev.“ Danes opoldne odidem v Vilno.

— Zdravniško sporočilo o kranjski deželi za leto 1862 in 1863, izdano po c. k. medicinalni komisii tukajšnji, je prišlo ravnokar na svetlo in se tudi na prodaj dobiva v bukvarnicah. To je prvo tako sporočilo, ki v našem cesarstvu zagleda beli dan. Da bi le tudi koristilo!

— C. kr. dvorni svetovalec gosp. dr. Löšner je kranjskemu zdravniškemu društvu, katero ga je lani za svojega častnega uda izvolilo, zopet daroval 100 gold. v pripomoč zavodu, po katerem naj se ustanovi podpora vdov in sirot zdravniškega stanú.

— Čudno je to, da upravnistvo postojnske jame še zmiraj ni oklicalo o binkošti navadne slovesnosti. Po takem utegne resnica biti, kar smo slišali, da železnici bode vozov manjkalo, ker zarad kronanja jih bode treba za Pešt. Zato bojé upravnistvo postojnsko preloži slovesnost na dan Št. Petra in Pavla, kadar sta tudi dva praznika. Na vsaki način je treba, da naši bratje iz Hrvaškega ob pravem času zvedó, kako in kaj.

— Prihodnji petek pojmeta, kakor „Danica“ piše, gg. Jeriha, nunski spovednik v Loki, in Heidrih, sakristan v stolni cerkvi, skoz Pariz v Rim.

Iz Ljubljane. (*Gospodom volilcem glavnega mesta ljubljanskega!*) Ker je gospod dr. Jožef Zupan podpisanemu odboru naznanil, da ne sprejme na novo volitve za mestnega odbornika, tedaj se imenik za II. volilni razred (volilni dan 25. maja t. l.) tako-le preuredi:

Gospod Janez Jamšek, trgovec in hišnik,

„ Andrej Malič, posestnik,

„ dr. Anton Schöppl, c. k. vladin svetovalec,

„ Matevž Schreiner, hišni posestnik in pasarski mojster,

„ Jožef Zupan, korar in stolni fajmošter.

V Ljubljani 18. maja 1867.

Mestjanski volilni odbor.

— V „Laib. Ztg.“ stavijo „Mehrere Wähler“ vprašanje mestjanskemu volilnemu odboru: zakaj družih mož ni nasvetoval za mestne odbornike? Kakor smo od strane slišali, bode volilni odbor na interpelacijo onih „Wühlerjev“ brž odgovoril, kadar bojo oni njemu povedali: zakaj na zastavi centralnega odbora stojita napisana Eberle in Hansel, in to — namesto župana dr. Costa in predsednika kupčijske zbornice V. C. Zupana?!

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Predvčeranjim 20. dne t. m. se je prvokrat snidel državni zbor na Dunaji. Predsednik ministerstva baron Beust je obema zbornicama predstavil predsednika in podpredsednika: gosposki zbornici kneza Karlosa Auersperga kot predsednika, kneza Fr. Kuefsteina pa kot podpredsednika, — zbornici poslancev predsednika dr. Giskro, kot podpredsednika pa Fr. viteza Hopfen-a in dr. Ziemaljkovskega. Predsednika pozdravljata zbor z govoroma, v katerih se ozirata na politične razmere poslednjih dveh let in važno nalogo povdarjata, ki jo zdaj ima državni zbor. Trikratni slavaklici na cesarja sklepajo sejo. Ko so poslanci po ustavnem običaji predsedniku obljubljivali,

so Slovenci slovenski, Poljaki poljsko, Lahi pa laško govorili. Poljaki in Slovenci sedijo na desni. Prvikrat, kar ima Avstrija državni zbor, se je v njem 20. dne t. m. slišala slovenska beseda. Danes (v sredo) odpre presvitli cesar sam državni zbor. — Ogerski deželni zbor napreduje v svojih delih; al Hrvatov, ki jih je pričakoval do 15. t. m. v Pešt, ni še pričakal in jih pod krilom dvalizma tudi ne bode. — 11. dan t. m. na veke ostane častni dan v zgodovini hrvaški; istina je, da si je ta dan narod hrvaški posvetil svoje lice. Delal je deželni zbor hrvaški, kakor je od njega pričakoval narod. Sprejet je bil Perkovev nasvet: „naj visoki zbor sklene, da ne bode ne obravnaval ne glasoval v nekakem predlogu, naj ga podá vlada ali zbor, dokler Njih Veličanstvo ne blagovoli potrditi zakona o svobodi in neodgovornosti deželnih poslancev, kateri je bil sklenjen v 3. zborovi seji leta 1861.“ Važen je ta enoglasni sklep posebno zato, ker je še tudi več takih glasovalo za-nj, kateri so prijatelji Magjarom, če prav je vlada vse žile napela, da bi unijonistom pridobila večino. Hrvaški ban je poklical pred-se vse uradnike in duhovne, ter jim veleval glasovati tako, kakor vlada zahteva. Al zmotil se je. Vse njegovo žuganje ni stanovitnih in značajnih mož moglo preobrniti. Vsi so soglasno odgovorili, da se ne morejo izneveriti reči, katero so zastopali dozdej povestnem prepričanju, in da rajši trpé vse britkosti, kakor da bi narod zatajili. Tukaj njihove lastne besede, ki so jih govorili banu v obraz: Dr. Subotić: „Tú je moja glava; al tako ne bodem delal“; Prica je ravno tako govoril; Cepulić, ki ima 7 otrok: „Jaz ne prodajam domovine.“ Blažić: „Položim šest otrok na oltar domovini, al izdam je ne.“ Dr. Muhiću je rekla žena: „Bodi pošten; košček kruhasi že še prisluziš; jaz imam zdrave roke in tudi najni hčerki; preživeli se bomo; al domovina gré čez vse.“ Enako so govorili Torbar, Veber, Milić itd. Veliki prošt Kralj je odgovoril banu: „Moji dnevi so šteti; živel tako ne bodem dolgo, al domovine ne izdam.“ Vladika Gruić je odgovoril banu: „Dokler mi bode stala ta glava (pokazal je na svojo glavo) na ramah, dotle ne bodo ta usta glasovala za združenje z Magjari.“ Trikrat slava takim možakom! Resnične so besede „Pozora“, ki pravi: „Ti odgovori so vredni, da se s zlatimi črkami zapišejo v zgodovino in ohranijo v srcu ljudstva. Mi mu dostavimo še to, da ti govori so taki, da, kakor se je nekda zidovje Jeriha treslo pred glasovi, tudi oni raztresajo ozidje dvalizma! — Važen v tej seji je bil tudi predlog Vončine: „Deželni zbor trojedine kraljevine izrekuje slovesno, da trojedina kraljevina srbski narod, kateri v nji živi, s hrvaškim za isti in ravnopravni narod priznava. Predlog ta je bil z živio-klici sprejet. — V seji 14. t. m. je že ban naznanil, da je Njih Veličanstvo potrdilo omenjeno postavbo zarad varnosti poslancev. Vsled tega se prične živa debata, v kateri je večina izrekla, da dokler ne doide zboru sankcija tega zakona na postavni poti, dotle se zbor ne spušča v nobeno obravnavo. — 18. dne t. m. je došel zaželjeni kraljevi reskript zboru, in ta dan je bil odgovor, ki ga je poslanec Mrazović na pismo kraljevo nasvetoval, z dostavkom Vrbaničičevim brez debate z veliko večino sprejet. Ta odgovor povdarja samostojnost trojedine kraljevine po 42. članku od leta 1861. Ta sklep je Magjarone v zagrebškem zboru zeló razsrdil. Kaj bode dalje, se zdaj ne vé; govornica je bila poprej o razpustu hrvaškega zbora, zdaj je zopet vse tiho o tem.